

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 33/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió de data 30 de gener de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

### **Expedient núm. 33/2022**

**ASSUMPTE:** Escrit de queixa de la sra. M.C. sobre el programa Esplaix que presenta Nil Marbà cada dia de 1 a 2 del migdia a la Ser Catalunya per considerar que hi ha moments en què es confon la publicitat amb la informació, fet que pot vulnerar el criteri 7 del Codi Deontològic.

### **ANTECEDENTS**

Amb data 11 d'agost de 2022 entra un missatge electrònic en què la senyora M.C. exposa que al programa Esplaix, presentat per Nil Marbà cada dia de 1 a 2 del migdia a Ser Catalunya, hi ha una peça que aparentment barreja periodisme amb publicitat. Hauria pogut, doncs, contravenir el principi 7 del codi deontològic, el que es refereix als conflictes d'interessos. Aporta un enllaç a l'àudio del programa on, efectivament, s'hi pot escoltar el que ella explica:

*“Avui en el programa, en el minut 10.30, just després de comentar les notícies més destacades del dia amb l'editor de l'informatiu del migdia Albert Prat, abans del temps, el presentador ha donat peu a una altra periodista del programa, Laia Vidal (<https://twitter.com/laiavidal99>), en el que ha comentat un apunt. Pel contingut, sembla publicitat encoberta de La Caixa”.*

*“Com podem diferenciar què és informació pagada i què és informació periodística? –afegeix la senyora C. Per què busquen enganyar els oients d'aquesta manera, amagant-ho? O és que ells mateixos ja fan la diferència de qui els paga per dir què? Són periodistes o són publicistes?”*

### **AL.LEGACIONS**

Des del CIC s'ha demanat a Ser Catalunya que fes les oportunes al·legacions, però aquestes no han estat rebudes.

### **FETS**

El programa Esplaix en el qual va ser emesa la suposada infracció era el típic magazine estiuenc, de temàtica variada i on es combinen elements d'actualitat amb altres d'entreteniment, i fet en un to pretesament jocós. No cal escoltar-lo durant gaire estona per percebre que probablement estava realitzat amb recursos més aviat minsos.

[https://cadenaser.com/embed/audio/460/ser\\_cat\\_esplaix\\_20220811\\_130000\\_140000](https://cadenaser.com/embed/audio/460/ser_cat_esplaix_20220811_130000_140000)

El fragment al qual es refereix la persona que presenta la queixa es troba al minut 10:30 del programa del dia 11-8-22. El presentador, després de comentar amb el seu col·lega dels serveis informatius les notícies que seran titulars del dia, i abans d'enfilar la informació meteorològica, dóna pas al que anomena “un apunt” càrrec de Laia Vidal.

El que es pot escoltar aleshores és una peça de no més de mig minut de durada i en què una veu femenina, amb to clarament periodístic, informa dels bons resultats que ha tingut en una cinquantena de centres educatius espanyols “gràcies al programa de lideratge per l'aprenentatge d'Educaixa”. La peça dura 40 segons.

## **PONÈNCIA**

No ha d'estranyar que a la oïdora que presenta la queixa aquest fragment del programa li susciti algunes sospites. Les notícies suposadament més importants (tot i que de caràcter força estiuenc) les acaba de referir el presentador que està preparant el programa informatiu; i després es passa a parlar del temps. Aquesta informació sembla certament posada amb calçador a l'escaleta del programa.

Però al mateix temps el to de la periodista que l'ofereix s'allunya molt dels típics publireportatges radiofònics; i val a dir també que Educaixa s'esmenta una sola vegada, cap a la meitat de la peça.

Educaixa és un programa certament prestigiós que ja fa uns anys que desenvolupa la Fundació La Caixa (vegeu [EduCaixa, impulsando la transformación educativa](#)), i amb fites i resultats que és raonable que en algunes ocasions tinguin ressò als mitjans informatius. Es fa molt difícil de saber, almenys amb el sistema de treball i els recursos amb què opera el CIC, si ens trobem davant d'una incursió de pagament o, en altres paraules, si l'entitat patrocinadora del programa Educaixa ha ofert contraprestacions de qualsevol mena a canvi que al programa Esplaix se'n faci aquest esment. També seria estrany, per cert, que una possible inserció publicitària de pagament s'anés a situar en aquest programa i en aquella època de l'any, en ple estiu.

A falta de majors evidències, cal admetre la possibilitat que els editors del programa Esplaix hagin valorat l'interès informatiu de la notícia, independentment que l'hagin tret d'una nota de premsa de la Fundació La Caixa o que l'hagin recollit de qualsevol altra font.

I, donat que al CIC no li correspon avaluar les decisions editorials dels mitjans, que tutela exclusivament des de la perspectiva ètica, no es pot concloure sense més proves que Esplaix, amb la inclusió de la peça en qüestió, hagi comés cap transgressió.

¿Ens trobem davant de la inclusió d'un reclam publicitari del qual se'n pugui haver beneficiat la cadena emissora o alguna de les persones que intervenen en l'edició del programa? ¿O es tracta d'una peça periodística que s'ha confegit perquè s'ha considerat que tenia prou interès informatiu com per omplir mig minut d'un programa en ple estiu?

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

## **ACORD:**

El Consell de la Informació de Catalunya no pot determinar que el programa Esplaix, a la seva edició del dia 11 d'agost de 2022, hagi infringit el criteri 7 del Codi Deontològic.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 31 de gener de 2023. Certifico.

Vistiplau  
Josep Carles Rius  
President

Josep Rovirosa  
Secretari General